

Ακολουθώντας την επιστήμη

Οι ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και η διαχείριση των τεκμηρίων κατά την πανδημία

Έλλη Άνθη-Καλοφωλιά - Θάλεια Γκόντα - Σύλβια Πουλημένου

elli@ionio.gr

thalia@ionio.gr

sylviap@ionio.gr

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης Ιονίου Πανεπιστημίου

Βασικά ορόσημα λειτουργίας ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών

11/03/2020- : Πλήρης αναστολή λειτουργίας των βιβλιοθηκών για το κοινό

01/06/2020- : Λειτουργία βιβλιοθηκών χωρίς αναγνωστήρια

04/09/2020- : Πλήρης λειτουργία βιβλιοθηκών

02/11/2020- : Αναστολή λειτουργίας σε κάθε επιδημιολογικό επίπεδο

22/05/2021- : Λειτουργία ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών χωρίς αναγνωστήρια

29/06/2021- : Πλήρης λειτουργία βιβλιοθηκών

Αντικείμενο έρευνας

Τρόπος διαχείρισης των τεκμηρίων στις ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, ώστε να είναι ασφαλείς τόσο οι χρήστες όσο και το προσωπικό

Μετάδοση του SARS-COV-2 μέσω επιφανειών (1/6)

Βιβλιογραφική επισκόπηση

- Η διεθνής έρευνα
 - > Οι πρώτες απαντήσεις βασίστηκαν σε πορίσματα ερευνών για *άλλους κορονοϊούς* και *ιούς του αναπνευστικού*.
 - > Νεότερες ειδικές έρευνες: πιθανός τρόπος μετάδοσης, αν και δεν θεωρείται η κύρια οδός.
 - > Βιβλιογραφική επισκόπηση: μη νοσοκομειακές τοποθεσίες - 10,1% θετικά δείγματα

Μετάδοση του SARS-COV-2 μέσω επιφανειών (2/6)

Sampling location	No. studies	No. collected samples	No. Positive samples (% positive samples)
Hospital setting			
Total	26	3077	533 (17.3)
COVID-19 isolation ward	14	1558	377 (24.2)
ICU ward	3	273	13 (4.8)
Other hospital areas (e.g. cross section)	9	1246	143 (11.5)
Non-hospital setting			
Total	13	1724	174 (10.1)
Transport (train, bus ferryboat, ship)	4	655	82 (12.5)
Quarantine hotel rooms	4	531	39 (7.3)
Public spaces	3	406	37 (9.1)
Long-term care facilities (e.g. nursing homes)	2	110	12 (10.9)
Diagnostic laboratory	1	22	4 (18.2)

Πίνακας 1

Πηγή: Gonçalves, J., κ.ά. (2021).
Surface contamination with
SARS-CoV-2: A systematic
review. *Science of the Total
Environment*, 798, 149231

Μετάδοση του SARS-COV-2 μέσω επιφανειών (3/6)

- Η συνεισφορά της IFLA
 - > Καταγραφή διαφορετικών προσεγγίσεων που ακολουθήθηκαν σε παγκόσμιο επίπεδο στη λειτουργία των βιβλιοθηκών.
 - > Δημοσίευση οδηγιών βιβλιοθηκονομικών ενώσεων, εθνικών βιβλιοθηκών και λοιπών φορέων.
 - > Όχι συστάσεις και οδηγίες δικές της.

Μετάδοση του SARS-COV-2 μέσω επιφανειών (4/6)

- ◉ Το πρόγραμμα REALM (*RE*opening *A*rchives, *L*ibraries, and *M*useums)
 - > Συνεργασία IMLS, OCLC και εργαστήρια Battelle
 - > 8 δοκιμασίες για την αντοχή του κορονοϊού σε:
 - Διαφορετικές επιφάνειες αντικειμένων και υλικών
 - Διαφορετικές συνθήκες θερμοκρασίας και αποθήκευσης

Μετάδοση του SARS-COV-2 μέσω επιφανειών (5/6)

- > Βασικά συμπεράσματα της έρευνας:
Η εξασθένιση του ιού επηρεάζεται από
 - Το **είδος** του υλικού
 - Την **ποσότητα** που έχει τοποθετηθεί μαζί
 - Τον **χρόνο** παραμονής του ιού στην επιφάνεια του υλικού
 - Τη **θερμοκρασία**
 - Τον **εξαερισμό** του χώρου
- > Περισσότερες πληροφορίες στην εισήγηση.

Μετάδοση του SARS-COV-2 μέσω επιφανειών (6/6)

- Οδηγίες και συστάσεις στην Ελλάδα
 - > Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
 - > Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων Πληροφόρησης

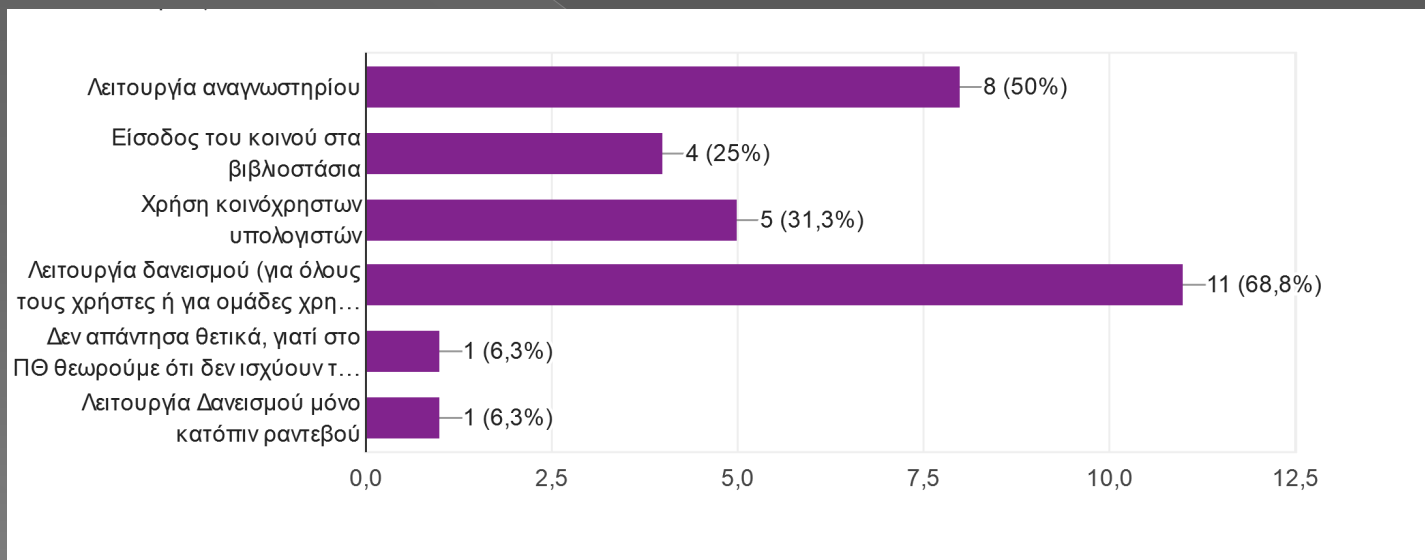
Μεθοδολογία – προσέγγιση

- ◉ Βιβλιογραφική επισκόπηση
- ◉ Ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο
- ◉ Ανακοινώσεις ιστοτόπων ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών

Ανάλυση δεδομένων του ερωτηματολογίου (1/8)

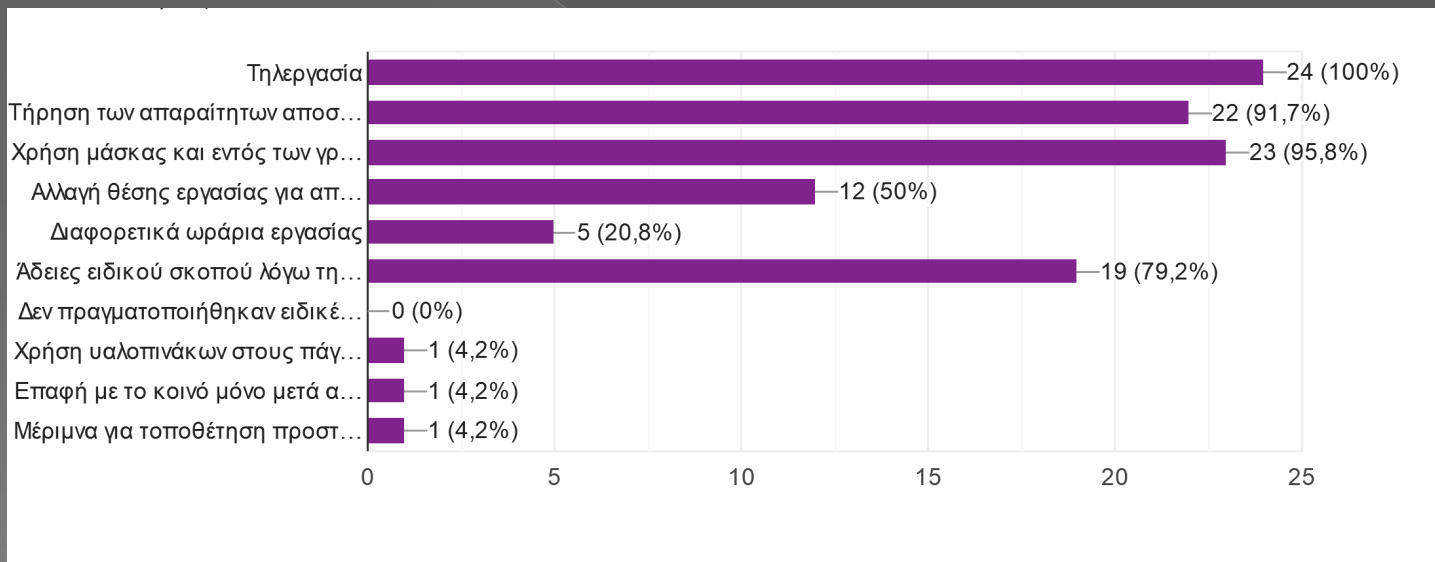
● Βιβλιοθήκη και προσωπικό

> Διαφοροποίηση από ΚΥΑ: 58,3%

Ανάλυση δεδομένων του ερωτηματολογίου (2/8)

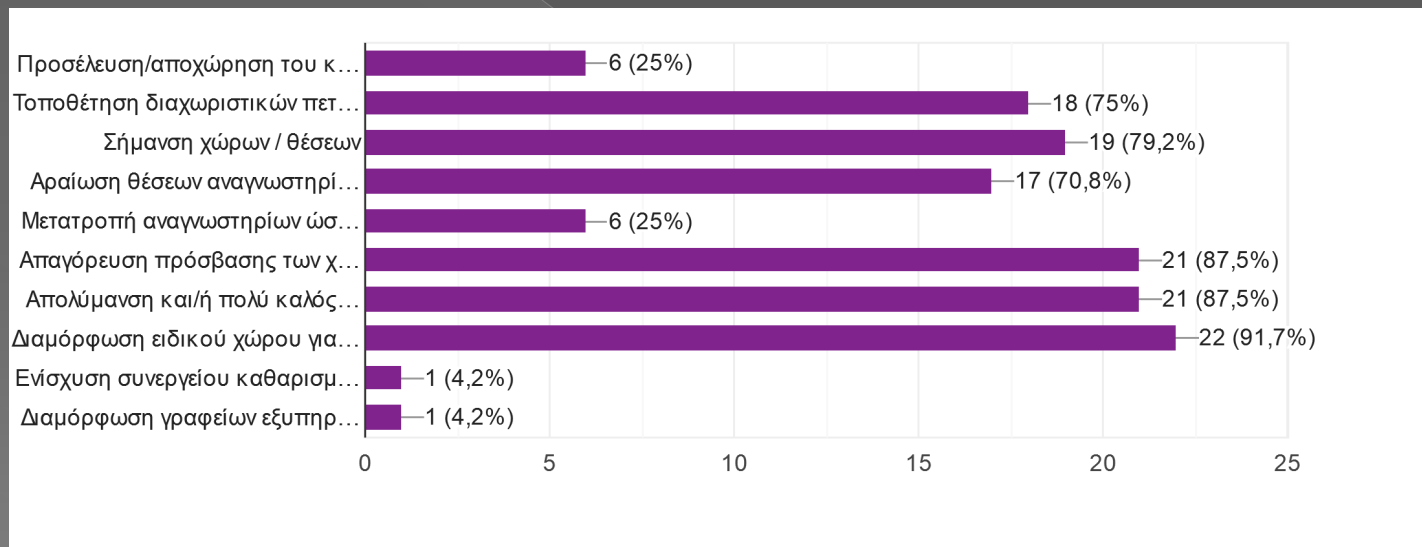
- Βιβλιοθήκη και προσωπικό
 - > Μέτρα προστασίας προσωπικού

Ανάλυση δεδομένων του ερωτηματολογίου (3/8)

● Χώρος

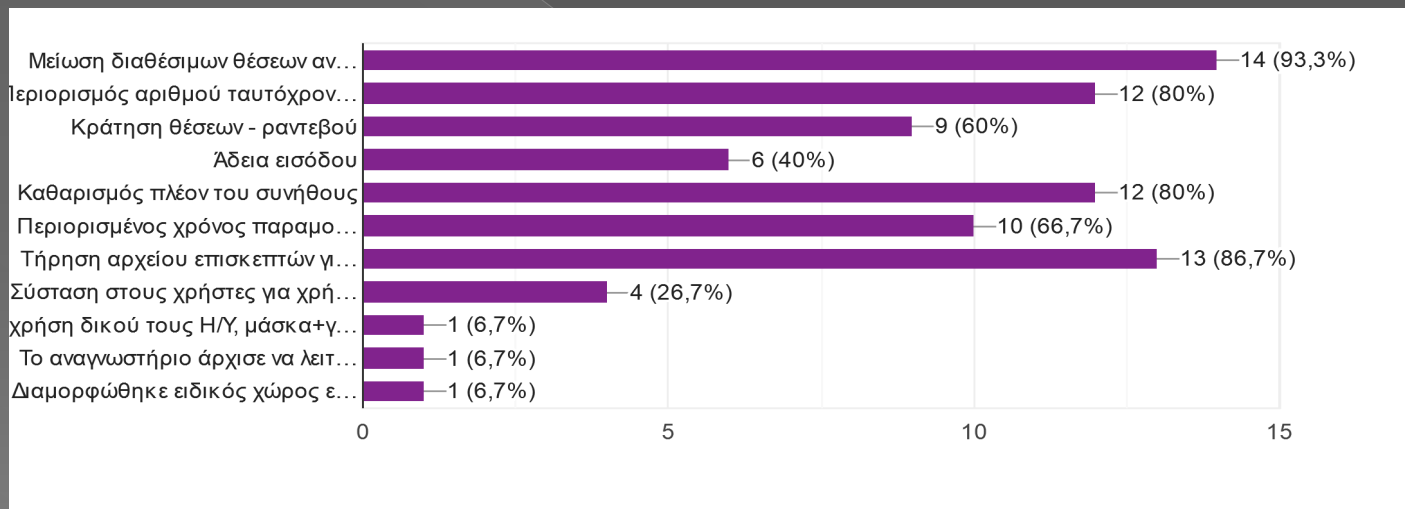
> Παρεμβάσεις στους χώρους

Ανάλυση δεδομένων του ερωτηματολογίου (4/8)

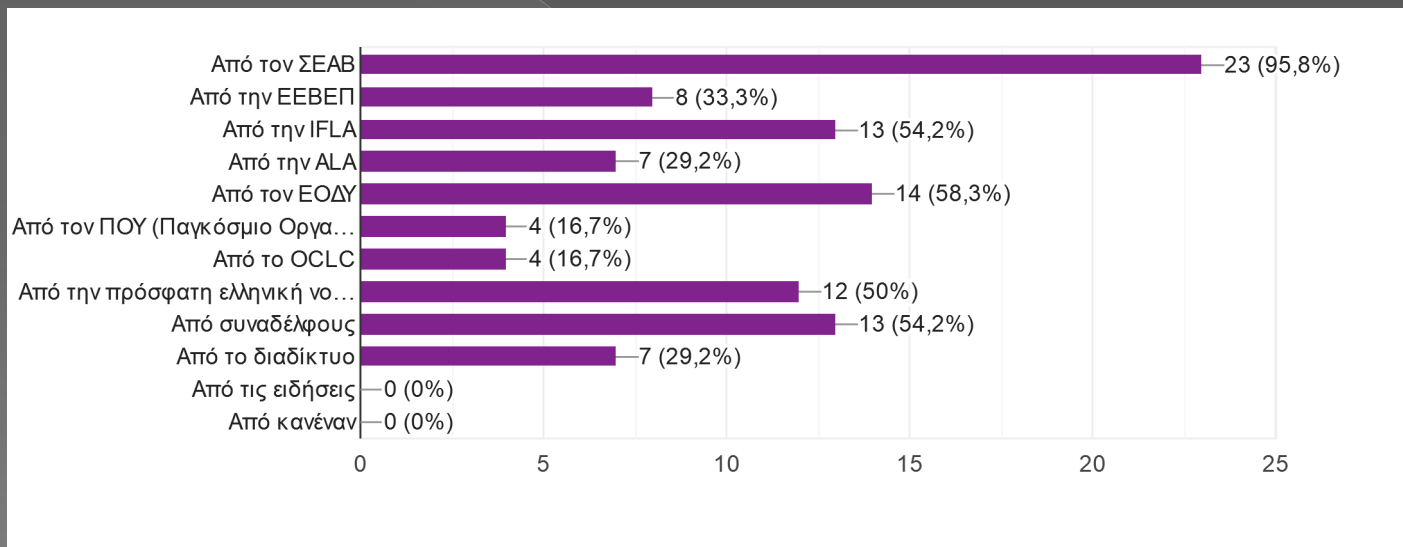
● Χώρος

> Ρυθμίσεις στη χρήση του αναγνωστήριου

Ανάλυση δεδομένων του ερωτηματολογίου (5/8)

- Διαχείριση τεκμηρίων
 - > Πηγές ενημέρωσης

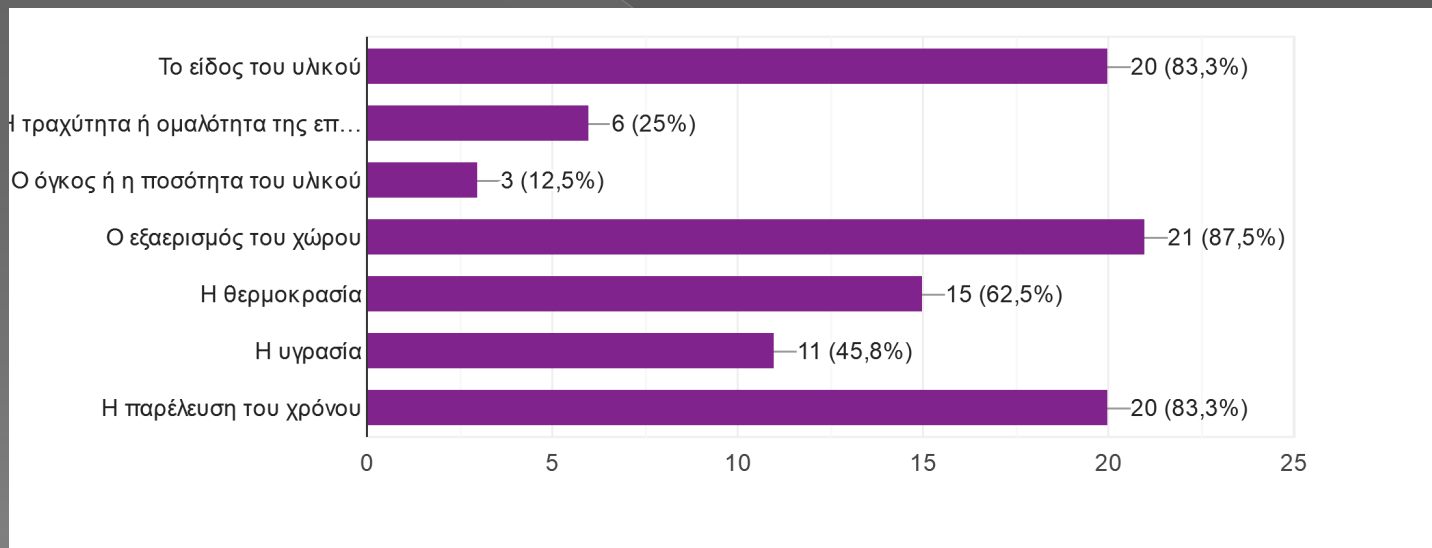
Ανάλυση δεδομένων του ερωτηματολογίου (6/8)

- ◉ Διαχείριση τεκμηρίων
 - > Ενημέρωση για επιβίωση & μετάδοση του ιού
 - Ο ιός επιβιώνει στα τεκμήρια – 75%
 - Ο ιός μεταδίδεται στον άνθρωπο από μολυσμένα τεκμήρια – 70,8%

Ανάλυση δεδομένων του ερωτηματολογίου (7/8)

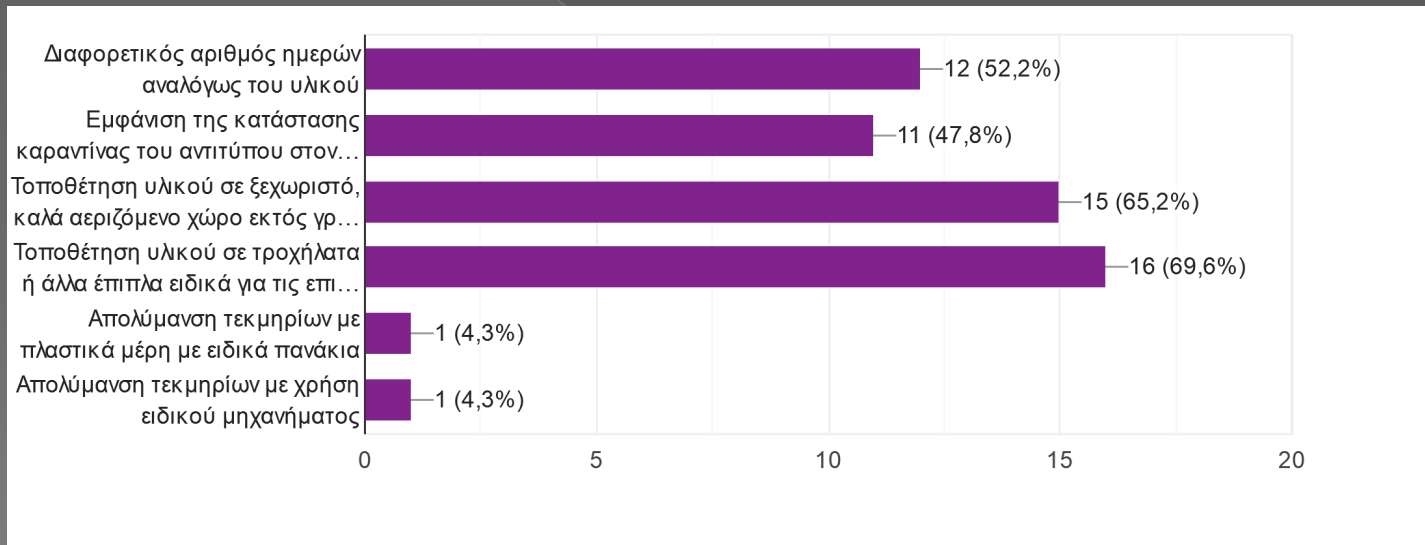
◉ Διαχείριση τεκμηρίων

- > Παράγοντες που επηρεάζουν την επιβίωση του ιού

Ανάλυση δεδομένων του ερωτηματολογίου (8/8)

- Διαχείριση τεκμηρίων
 - > Χαρακτηριστικά εφαρμογής καραντίνας

Συζήτηση (1/2)

- Έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση
- Μέτρα για ασφάλεια χρηστών και προσωπικού
- Διαχείριση των τεκμηρίων: Λήψη προστατευτικών μέτρων - Καραντίνα
 - > Ασφαλέστερα μέτρα από αρκετές χώρες
 - > Ασάφεια: ο ιός μεταδίδεται από μολυσμένα τεκμήρια, αλλά τι μέτρα σχετίζονται μ' αυτό;

Συζήτηση (2/2)

- Ενημέρωση χρηστών
- Λήψη αποφάσεων: διευθυντής/ντρία – συμμετοχή προσωπικού
- Προσαρμοστικότητα – μειωμένο προσωπικό
- Ανοικτή πρόσβαση – ενίσχυση – κεντρική πολιτική

Συμπεράσματα

Ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες:
**Ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης
ανάγκης**

«Οι βιβλιοθήκες έδωσαν "εξετάσεις" και ... κατάφεραν να προσφέρουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες καθ' όλη την περίοδο της πανδημίας» και ασφάλεια!

Τι μένει; Επαγρύπνηση και ενημέρωση από ειδικούς έναντι νέων προκλήσεων

Σας ευχαριστούμε για την προσοχή!

Έλλη Άνθη-Καλοφωλιά
Θάλεια Γκόντα
Σύλβια Πουλημένου